

Evolutionary psychology and violence: A primer for policymakers and public policy advocates

Iver Mysterud

Dr.philos. i biologi fra Universitetet i Oslo og faglitterær forfatter og fagredaktør for Helsemagasinet vitenskap og fornuft

Richard W. Bloom og Nancy Dess (Red.) **Evolutionary psychology and violence: A primer for policymakers and public policy advocates** Westport, CT: Praeger, 2003. £41.50. 288 sider. ISBN 0 - 275 - 97467 - 7

Evolusjonsperspektiver begynner å få en stadig mer framtrædende plass i psykologien, som et overordnet paradigme å organisere ulike deler av psykologien innenfor. Temaet vold og aggresjon har blitt viet mye oppmerksomhet, og boka *Homicide* (Daly & Wilson, 1988) regnes som en av evolusjonspsykologiens klassikere. Frøet til den redigerte artikkelsamlingen *Evolutionary psychology and violence: A primer for policymakers and public policy advocates* ble sad på årsmøtet til American Psychological Association i 2000. Da deltok redaktørene og noen av bidragsyterne i et panel om evolusjonspsykologi og dens mulige verdi for å forstå, forebygge, dempe og på andre måter forholde seg til vold hos mennesket. Deres sterke overbevisning om at evolusjonspsykologi er et viktig redskap for å komme dypere til bunns i menneskets «mørkere» sider, munnet ut i en interessant artikkelsamling med ni bidrag fra ledende forskere som oppsummerer mye av kunnskapen på feltet. Målet med boka er å gi en bedre forståelse av evolusjonspsykologi, anvende dette perspektivet på å forstå vold hos mennesket og gi representative anbefalinger til politikere og forvaltere i slike saker.

I tillegg til to mer generelle innlednings- og avslutningskapitler (kap. 1 og 9) fokuseres det på effekten av miljøforurensning (særlig bly) på atferd (2) og mer tradisjonelle psykologiske temaer som psykopati (3), voldtekt (4), drap (5), dødsfrykt og sosial atferd (6), tverrkulturell konflikt (7) og global konfliktløsning (8). Det er nærmest en klisjé å påpeke at kapitlene i en redigert bok vil være av ulik kvalitet. Smaken er imidlertid som baken, så det kan diplomatisk slås fast at de fleste vil finne noe av interesse i boka, selv om «noe» kan variere fra person til person. Jeg synes kapitlene om psykopati og vold var utmerkede oversikter. Som psykologien som fag er evolusjonspsykologien i hovedtrekk fokusert på et psykososialt miljø, noe som kommer klart fram i åtte av kapitlene i boka. Dette er etter mitt syn også deres svakhet. Menneskets miljø omfatter mer enn det psykososiale. Bokas kapittel om miljøforurensning og atferd er derfor unntaket som bekrefter regelen, men som like fullt peker på hvordan en evolusjonært forankret psykologi med et vidt miljøbegrep (psykososialt, «biologisk», ernæringsmessig og fysisk-kjemisk) kan forventes å danne grunnlaget for framtidens psykologi (se Mysterud & Poleszynski, 2003). Det er ikke bare det psykososiale som kan påvirke hjernekjernen!

Som leser må du gjerne teste meg: Jeg garanterer at *alle* psykologer vil finne noe av interesse i *Evolutionary psychology and violence*. Temaets viktighet gjør at boka fortjener bred oppmerksomhet.